

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII

dla niesłyszących

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 21 stron (zadania 1 – 40). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
7. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊙ i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

**GRUDZIEŃ
ROK 2006**

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
100 punktów

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

**KOD
ZDAJĄCEGO**

Zadanie 1. (2 pkt)**A. Nazwij pismo przedstawione na ilustracji.**Źródło: Dowiat J., *Historia dla klasy I liceum ogólnokształcącego*, Warszawa 1970, s. 18**B. Napisz, jaka cywilizacja stworzyła to pismo.****Zadanie 2. (4 pkt)****Pomyśl, czy zdania o starożytnej Grecji są prawdziwe, czy fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz *prawda* lub *fałsz*.**

A.	Religia grecka była oparta na Piśmie Świętym.	
B.	Wyobrażenia bogów greckich miały charakter antropomorficzny.	
C.	Greckie miasta-państwa nie posiadały swoich bóstw opiekuńczych.	
D.	Władze miast-państw samodzielnie decydowały o sposobie oddawania czci bogom.	

Zadanie 3. (4 pkt)**Połącz słynnych greckich myślicieli z informacjami o nich. Wpisz odpowiednie liczby do tabeli.**Imiona: 1. Arystoteles, 2. Demokryt, 3. Heraklit, 4. Herodot, 5. Platon, 6. Sokrates

A.	Nazywany jest „ojcem historiografii”, opisał dzieje wojen Greków z Persami.	
B.	Zasadniczą cechą jego teorii filozoficznej była idea zmienności świata, co ujął w powiedzeniu „pánta rhei”, pochodził z Efezu.	
C.	Uczeń Sokratesa, jeden z największych myślicieli starożytności, założył Akademię.	
D.	Jeden z najwybitniejszych myślicieli w dziejach, założył szkołę filozoficzną Licejon (Liceum).	

Zadanie 4. (1 pkt)

Podkreśl sformułowanie, które najlepiej określa cywilizacyjne skutki podbijania przez Rzym terenów położonych na północ od Italii.

- A. Barbaryzacja Rzymu
- B. Romanizacja prowincji
- C. Hellenizacja prowincji
- D. Hellenizacja Rzymu

Zadanie 5. (2 pkt)

Przeczytaj tekst i wykonaj dwa polecenia.

W tym samym czasie na terenie Italii, w Kapui, gdzie [...] szkolono gladiatorów, wystąpił Trak [...]. Kiedyś wojował on z Rzymianami i dostał się do niewoli, po czym sprzedano go do szkoły gladiatorów. Przekonał tu około 70. towarzyszy niedoli, że lepiej narażać życie dla zdobycia wolności aniżeli dla popisywania się¹ na widowisku [...] i zbiegł². [...] schronili się³ na górę Wezuwiusz; przyjmował tu [...] uciekających masowo niewolników [...] i [...] szybko skupił wokół siebie mnóstwo ludzi. [...].

Źródło: Appian z Aleksandrii, *Historia rzymska*, [w:] D. Ostapowicz, S. Suchodolski, D. Szymikowski, *Od Hammurabiego do Fukuyamy. Nowa matura z historii*, t.1, Gdańsk, 2002, s. 35

Słowniczek:

- 1 popisywać się – występować
- 2 zbiegł – uciekł
- 3 schronić się – schować się, ukryć się

A. Nazwij wydarzenie, które zostało opisane w tekście.

.....

B. Wyjaśnij pojęcie *gladiator*.

.....

.....

Zadanie 6. (2 pkt)

Wybierz państwo średniowiecznej Europy, które najwcześniej przyjęło chrześcijaństwo i oznacz je literą A oraz państwo, które najpóźniej przyjęło chrześcijaństwo i oznacz je literą B.

państwo czeskie	
państwo kijowskie	
państwo polskie	
państwo wielkomorawskie	

Zadanie 7. (4 pkt)

Pomyśl, czy podane w tabeli fakty były:

- przed rozpoczęciem rządów Bolesława Chrobrego
- w czasie rządów Bolesława Chrobrego
- po zakończeniu rządów Bolesława Chrobrego w Polsce.

W tabeli wpisz jedno z określeń: przed, w czasie, po.

A.	Panowanie Kazimierza Odnowiciela	
B.	Chrzest Polski	
C.	Bitwa pod Cedynią	
D.	Zjazd w Gnieźnie	

Zadanie 8. (1 pkt)

Podkreśl poprawną odpowiedź.

Źródło: Lileyko J., Regalia polskie, Warszawa 1987, s. 33

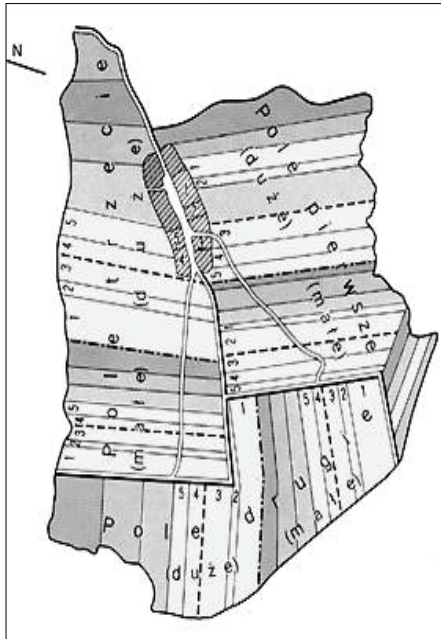
Ilustracja przedstawia

- A. pasowanie na rycerza.
- B. hołd lenny.
- C. koronację.
- D. nadanie inwestytury.

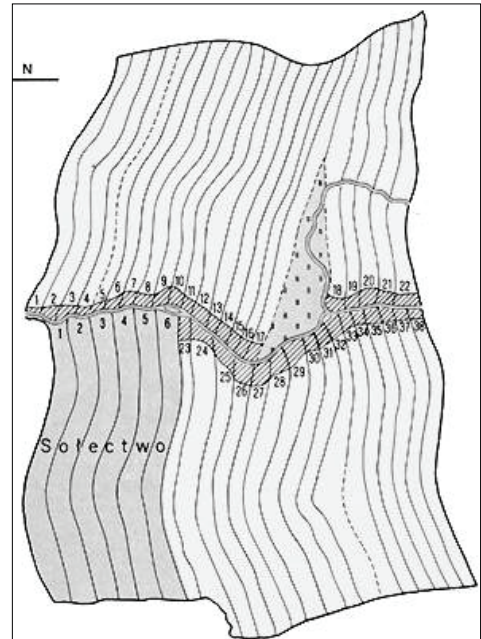
Zadanie 9. (2 pkt)

Oto plany wsi lokowanych w XIII w. na Śląsku. Przeanalizuj plany i wykonaj polecenia.

Plan nr 1

Plan nr 2

Źródło: *Atlas historyczny Polski*, Warszawa 1967, s. 10.

A. Który plan świadczy o wprowadzeniu trójpolowego systemu uprawy ziemi?

.....

B. Wyjaśnij, na czym polegała trójpolówka.

.....

.....

Zadanie 10. (3 pkt)

W średniowiecznej Europie powstały przedstawicielstwa stanowe. Podaj nazwy przedstawicielstw stanowych w państwach, które wymieniono w tabeli.

	Państwo	Nazwa przedstawicielstwa
A.	Anglia	
B.	Francja	
C.	Polska	

Zadanie 11. (4 pkt)

Pomyśl, czy podane zdania są prawdziwe, czy fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz *prawda* lub *fałsz*.

A.	W gospodarce naturalnej podstawową formą podatku były daniny i usługi.	
B.	Za czasów Bolesława Chrobrego dominowały podatki w formie pieniężnej.	
C.	Rozwój gospodarki towarowo-pieniężnej spowodował rozwój podatku w formie pieniężnej.	
D.	Za Kazimierza Wielkiego całkowicie zlikwidowano podatek w naturze.	

Zadanie 12. (4 pkt)

A. Podaj dwie cechy budowli gotyckich.

-
-

B. Podaj dwa przykłady budowli zbudowanych w stylu gotyckim w Polsce.

-
-

Zadanie 13. (2 pkt)

Podaj dwa czynniki, które miały wpływ na proces zjednoczenia ziem polskich w II połowie XIII wieku.

Czynnik zewnętrzny (przyczyna zewnętrzna)

-
-

Czynnik wewnętrzny (przyczyna wewnętrzna)

-
-

Zadanie 14. (3 pkt)

Wykonaj dwa polecenia

A. Dokończ zdanie. Podaj datę roczną wydarzenia.

II pokój toruński podpisano w roku

B. Napisz, dlaczego II pokój toruński był korzystny dla państwa polskiego. Podaj dwa argumenty.

-
.....
.....
-
.....
.....

Zadanie 15. (3 pkt)

Określ charakter związku łączącego Polskę z państwami wskazanymi w tabeli. Zdecyduj, która z tych unii była unią personalną, a która unią realną. Odpowiedzi zapisz do tabeli.

	Unia Polski z:	Rodzaj unii
A.	Węgrami w latach 1370-1382	
B.	Litwą w latach 1501-1569	
C.	Litwą w latach 1569-1791	

Zadanie 16. (1 pkt)

Która z poniższych organizacji gospodarczych pojawiła się w Europie dopiero w czasach nowożytnych? Podkreśl poprawną odpowiedź.

- A. Cech
- B. Giełda
- C. Gildia
- D. Hanza

Zadanie 17. (3 pkt)

Rozpoznaj style architektoniczne budowli przedstawionych na ilustracjach A, B, C.
Wpisz nazwę odpowiedniego stylu pod każdą ilustracją.

A.

B.

C.

Zadanie 18. (3 pkt)

Przeanalizuj przebieg linii granicznej Rzeczypospolitej z Moskwą przedstawiony na poniższej mapie i wykonaj dwa polecenia.

Źródło: E. Olczak, *Historia. Zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych*. Liceum, Warszawa 2001

A. Podkreśl właściwą odpowiedź.

Granica z Moskwą przedstawia stan posiadania Rzeczypospolitej z

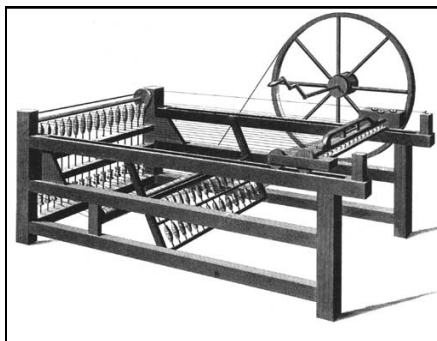
- a) 1634 roku (pokój w Polanowie).
- b) 1686 roku (traktat Grzymałtowskiego).

B. Uzasadnienie (podaj dwa argumenty).

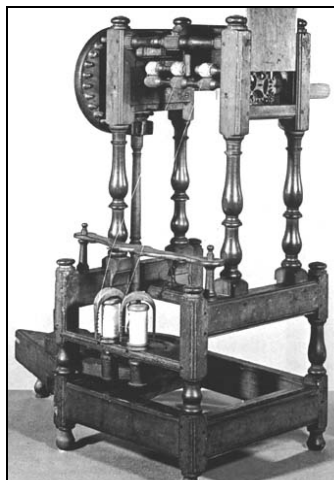
-
.....
-
.....

Zadanie 19. (2 pkt)

Obejrzyj ilustracje i odpowiedz na dwa pytania.

James Hargreaves, Spinning-Jenny

<http://www.spartacus.schoolnet.co.uk/TEXjenny.htm>

Richard Arkwright, Spinning-Frame

<http://www.spartacus.schoolnet.co.uk/TEXframe.htm>**A. W jakiej gałęzi przemysłu zostały zastosowane te wynalazki?**

.....

B. Nazwij proces, którego częścią stało się rozpowszechnienie tych wynalazków.

.....

Zadanie 20. (1 pkt)

Podkreśl dobrą odpowiedź. Mapa przedstawia państwa Hohenzollernów i Habsburgów

- A. w II połowie XVI wieku.
- B. w I połowie XVII wieku.
- C. w II połowie XVII wieku.
- D. w I połowie XVIII wieku.

Źródło: *Multimedialny Atlas Historyczny PPWK*

Zadanie 21. (2 pkt)

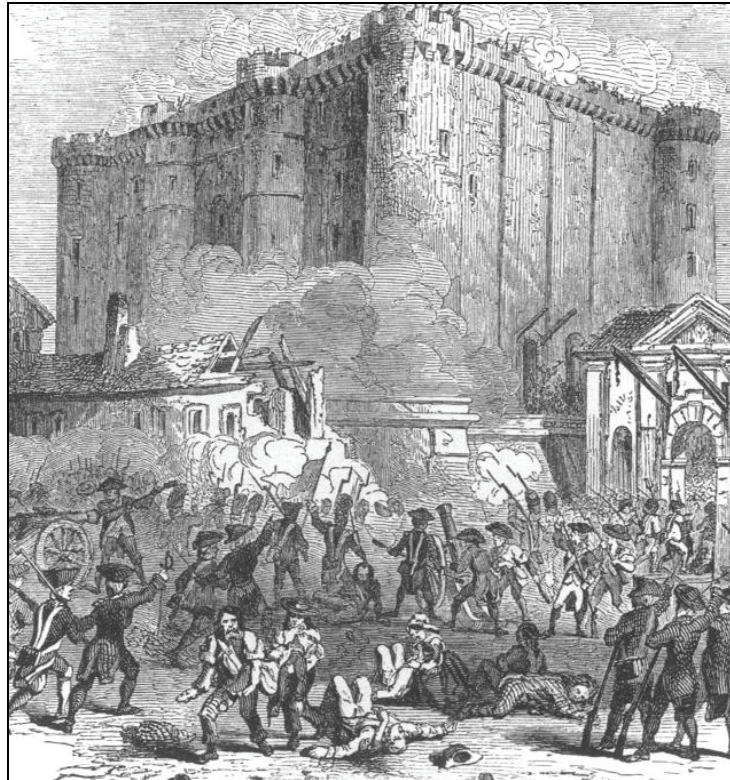
Wymień dwie dynastie królewskie, które w czasach panowania królów elekcyjnych w Polsce miały więcej niż jednego przedstawiciela na tronie polskim.

.....

.....

Zadanie 22. (2 pkt)

Podaj nazwę oraz datę roczną wydarzenia z dziejów Europy przedstawionego na ilustracji.

Źródło: T. Hardin, *Forty i zamki*, Warszawa 2000, s. 52

A. Ilustracja przedstawia:

.....

B. Wydarzenie to było w roku

Zadanie 23. (3 pkt)

Wykonaj dwa polecenia do poniższej tabeli.

Tabela. Średnia liczba książek wydawanych w Polsce w XVII i XVIII w.

Okres	Średnia liczba książek rocznie	Okres	Średnia liczba książek rocznie
1601 – 1620	222	1721 – 1740	268
1621 – 1640	235	1741 – 1760	341
1641 – 1660	285	1761 – 1780	484
1661 – 1680	204	1781 – 1785	482
1681 – 1700	278	1786 – 1790*	765
1701 – 1720	180	1791 – 1795	604

* w 1790 roku – 1086 tytułów

Źródło: I. Ihnatowicz, A. Mączak, B. Zientara, *Spoleczeństwo polskie od X do XX wieku*, Warszawa 1979, s. 448

A. Wskaż okres, w którym wydawano najwięcej książek: -

B. Podaj dwie przyczyny wzrostu liczby publikowanych książek w tym okresie.

Przyczyna polityczna

▪

Przyczyna kulturowa

▪

Zadanie 24. (2 pkt)

Przeczytaj fragment hymnu narodowego i wykonaj polecenia A i B.

1. Jeszcze Polska nie umarła,
kiedy my żyjemy.

Co nam obca moc wydarła

Szablą odbijmy.

2. Marsz, marsz Dąbrowski

Do Polski z ziemi włoskiej

Za Twoim przewodem

Złączym się z narodem.

3. Jak Czarniecki do Poznania

Wracał się przez morze

Dla ojczyzny ratowania

Po szwedzkim rozbiorze.

Źródło: *Polska w latach 1795-1864. Wybór tekstów źródłowych do nauczania historii*. Wybór i opracowanie I. Rusinowa, Warszawa 1986, s. 23, 24

A. Napisz, kim był gen. Jan Henryk Dąbrowski.

.....
.....
.....

B. Podaj, jak popularnie nazywa się wydarzenie, o którym mowa w 3. zwrotce hymnu.

.....

Zadanie 25. (2 pkt)

Wykorzystując dane statystyczne zamieszczone w tabeli oraz wiedzę pozaźródłową, odpowiedz na dwa pytania.

Tabela. Podział terytorialny ziem dawnej Rzeczypospolitej między państwa zaborcze (powierzchnia w km²)

	Austria	Prusy	Rosja
w roku 1795 ^a	128 900	141 400	463 200
w latach 1815-1912 ^b	80 719	79 797	591 013

Źródła: ^a *Atlas historyczny Polski*, Wrocław 1967, Objaśnienia, s. 16

^b *Historia Polski w liczbach*, Warszawa 1994, s. 68

A. Które z państw zaborczych utraciło w XIX wieku największą część ziem polskich w porównaniu ze stanem po III rozbiorze?

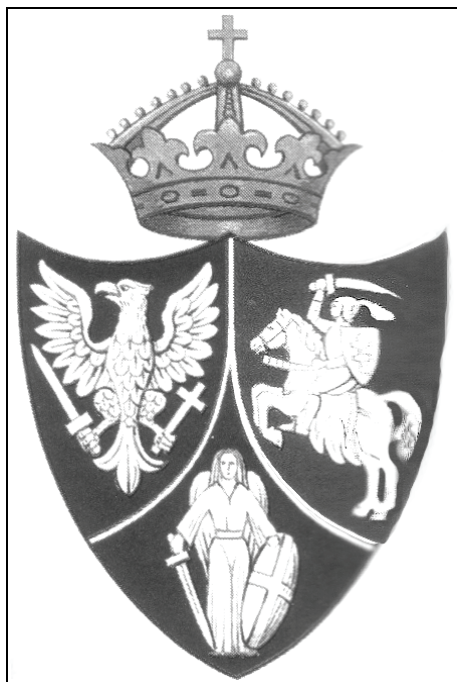
.....

B. Kiedy i gdzie zdecydowano o trwałej zmianie podziału ziem dawnej Rzeczypospolitej w XIX wieku?

.....

Zadanie 26. (1 pkt)

Podkreśl dobrą odpowiedź.

Źródło: Nowa encyklopedia powszechna PWN, t. 2, s. 560

Jest to

- A. godło państwowe z czasów ostatniego Jagiellona.
- B. godło Księstwa Warszawskiego.
- C. godło z okresu powstania styczniowego.
- D. godło Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Zadanie 27. (3 pkt)

Królestwo Polskie w latach 1815-1830 znajdowało się w ścisłym związku politycznym z Rosją. W życiu politycznym Królestwa występowały różne postawy wobec rosyjskiego zaborcy. Przyporządkuj nazwę postawy wymienionym w tabeli postaciom.

A.	Franciszek Ksawery Drucki-Lubecki	
B.	Walerian Łukasiński	
C.	Bonawentura i Wincenty Niemojowscy	

Postawy:

lojalizm

opozycja legalna

postawa niepodległościowa

Zadanie 28. (3 pkt)

Przeanalizuj dane i wykonaj trzy polecenia.

Tabela. Ruch ludności Galicji w latach 1881 – 1910

Lata	Różnica pomiędzy przybywającymi i wyjeżdżającymi w tysiącach	Procent ludności opuszczającej Galicję w stosunku do ogółu mieszkańców
1881 – 1890	- 55	0,8%
1891 – 1900	-305	4,2%
1901 – 1910	-497	6,2%
Ogółem	-857	10,7%

Źródło: *Historia Polski w liczbach*, Warszawa 1994, s. 114

A. Nazwij zjawisko przedstawione w tabeli.

.....

B. Podaj okres, w którym było ono największe.

.....

C. Wyjaśnij, jaka była przyczyna tego zjawiska.

.....

.....

.....

Zadanie 29. (4 pkt)

A. Podkreśl dwa osiągnięcia cywilizacyjne, które narodziły się w Europie w XIX wieku.

- a) wodociągi i kanalizacja, b) komunikacja lotnicza, c) publiczna komunikacja miejska, d) oświetlenie elektryczne ulic

B. Podkreśl dwa osiągnięcia naukowe z XX wieku.

- a) antybiotyki, b) dynamit, c) samolot, d) samochód

Zadanie 30. (3 pkt)

Podanym hasłom programowym polskich partii (organizacji) politycznych działających na przełomie XIX/XX w. przyporządkuj odpowiednie nazwy partii (organizacji).

	Hasła programowe	Partia polityczna (organizacja)
A.	Rezygnacja z haseł niepodległościowych; wiara, że zwycięstwo socjalizmu doprowadzi do likwidacji ucisku; akceptacja rewolucyjnej formy dochodzenia do ustroju socjalistycznego.	
B.	Łączenie haseł niepodległościowych i socjalizmu; odzyskanie niepodległości jest wstępnym warunkiem realizacji programu socjalistycznego; przemiany socjalistyczne będą się dokonywać na drodze parlamentarnej.	
C.	Założenie, że rozwój jednostki możliwy jest jedynie w ramach wspólnoty narodowej i stąd jednostka powinna się podporządkować tej wspólnocie, albowiem dobro własnego narodu jest wartością główną (najważniejszą).	

Partie (organizacje):

Stronnictwo Ludowe (SL), Stronnictwo Narodowo-Demokratyczne (SND, endecja), Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy (SDKPiL), Polska Partia Socjalistyczna (PPS)

Zadanie 31. (3 pkt)

Na mapie Europy wpisz nazwy państw, które przed wybuchem I wojny światowej tworzyły trójporozumienie.

Zadanie 32. (3 pkt)

Wykonaj polecenia A, B, C.

A. Podaj najważniejszą, według Ciebie, przyczynę, która wpłynęła na odrodzenie się niepodległego państwa polskiego w listopadzie 1918 roku.

.....
.....
.....

B. Uzasadnij odpowiedź, podając jeden argument.

.....
.....
.....
.....

C. Podaj imię i nazwisko polityka, który był przedstawicielem Polski na konferencji pokojowej w Paryżu.

.....

Zadanie 33. (1 pkt)

Tabela pokazuje spadek cen artykułów rolnych i przemysłowych w latach 1929–1933. Odpowiedz, spadek cen, których artykułów w latach 1929–1933 był większy.

Tabela. Wskaźnik cen hurtowych na rynkach światowych w latach 1929–1933

(Rok 1928 = 100)	1929	1930	1931	1932	1933
Ogółem (artykuły rolne i przemysłowe)	96	74	54	42	40
Artykuły rolne	92	70	50	39	36
Surowce i półfabrykaty przemysłowe	107	90	67	55	52

Źródło: J. Ciepielewski, I. Kostrowicka, Z. Landau, J. Tomaszewski, *Dzieje gospodarcze świata do roku 1975*, Warszawa 1980, s. 378

.....

Zadanie 34. (1 pkt)

Poniższe zdania zawierają uzasadnienie dla podpisanej przez Polskę i Niemcy, 26 stycznia 1934 roku, deklaracji o niestosowaniu przemocy we wzajemnych stosunkach. Podkreśl uzasadnienie fałszywe.

Podpisanie przez Polskę tej deklaracji

- A. wynikało z wątpliwości Piłsudskiego, czy Francja jest zaufaną sojuszniczką Polski.
- B. było spowodowane dążeniem do współpracy polityczno-militarnej z Niemcami przeciwko ZSRR.
- C. było spowodowane dążeniem do wzmocnienia bezpieczeństwa kraju.
- D. było świadectwem stosowania tzw. polityki równowagi.

Zadanie 35. (2 pkt)

Która z wymienionych organizacji podziemnych powstała najwcześniej, a która najpóźniej? W tabeli obok organizacji powstałej najwcześniej wpisz literę A, a obok powstałej najpóźniej wpisz literę B.

Armia Krajowa	
Armia Ludowa	
Służba Zwycięstwu Polski	
Związek Walki Zbrojnej	

Zadanie 36. (3 pkt)

Uzupełnij tabelę dotyczącą rewolucji przemysłowej i naukowo-technicznej.

		Rewolucja przemysłowa	Rewolucja naukowo-techniczna
A.	W jakim państwie rozpoczęła się?		USA
B.	W którym wieku rozpoczęła się?		II połowa XX w.
C.	Jaki dział gospodarki jest dominujący?	Przemysł	

Zadanie 37. (3 pkt)

Wskaż trzy organizacje, do których należała Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), wpisując obok nich wyraz *tak*.

A.	Europejska Wspólnota Energii Atomowej	
B.	Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG)	
C.	Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)	
D.	Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego (NATO)	
E.	Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG)	
F.	Układ Warszawski	

Zadanie 38. (2 pkt)

Podkreśl poprawne odpowiedzi.

Źródło: <http://www.polska.pl/archiwa/okrespowojenny/article.htm>

A. Zdjęcie przedstawia uroczystości religijne, które odbyły się w Częstochowie w roku

- a) 1954.
- b) 1955.
- c) 1966.
- d) 1989.

B. Przedstawiony na pierwszym planie dostojnik Kościoła katolickiego to

- a) Józef Glemp.
- b) Franciszek Macharski.
- c) Karol Wojtyła.
- d) Stefan Wyszyński.

Zadanie 39. (3 pkt)

W lipcu 1989 roku sformułowano hasło: „*Wasz prezydent, nasz premier*”.

A. Wyjaśnij, jaki polityczny cel został wyrażony w tym hasle.

.....
.....

B. Wskaż personalne następstwa realizacji tego celu, podając nazwiska prezydenta oraz premiera.

Prezydentem został

Premierem został

Zadanie 40. (3 pkt)

Obejrzyj zdjęcie i wykonaj polecenia A, B, C.

Źródło: F. Delouche, *Historia Europy*, Warszawa 1994, s. 379

A. Podaj nazwę wydarzenia przedstawionego na fotografii.

.....

B. Podaj datę roczną tego wydarzenia.

.....

C. Nazwij proces zapoczątkowany tym wydarzeniem.

.....

BRUDNOPIS